

Cansu Çamlıbel

Takvim mühendisliği

20 Nisan 2018

Amerika'nın en popüler televizyon dizilerinden birisi iki yıldır devam eden 'Billions' (Milyarlar). New York Güney Bölgesi Savcısı Chuck Rhoades ile borsacı milyarder Bobby Axelrod arasındaki, içinde yüksek dozda kişisel hırs da barındıran, hukuk mücadelesini anlatıyor.

Diziyi pek çok gazeteci meslektaşım gibi ben de New York'taki Reza Zarrab davasını takip ederken izlemeye başladım. Zira senaryoya ilham veren iki baş karakterden biri Türkiye'nin tanıdığı bir isim; Zarrab'ı 2016'da tutuklatan New York Güney Bölgesi eski Savcısı Preet Bharara. Bobby Axelrod karakterinin gerçek hayattaki karşılığı ise 2013'te rekabete aykırı ticaret nedeniyle savcılıkla anlaşarak 1.8 milyar dolar ödemek zorunda kalan borsacı Steve Cohen.

Hikayenin nerede bitip gerçek hayatın nerede başladığını sorgulamamıza neden olan duygunun

yaratılmasında dizinin yazarlardan Andrew Ross Sorkin'in etkisi büyük. 20 yıldır New York Times'da finans gazeteciliği yapan Sorkin, tanık olduğu davaların kalbindeki kişilerle davaların etrafında dönen entrikaları senaryonun içine maharetle gömerek 'hayal ürünü' havası vermeyi başarmış.

Dizinin geçen ay başlayan üçüncü sezonunda hayatımıza giren yeni Adalet Bakanı Jock Jeffcoat'ı kritik davalar için Savcı Rhoades'a açtığı telefonlarla tanıdık. Anlaşıldı ki ABD Başkanı – ki dizide görünen bir karakter değil – bakana Wall Street'in ağa babalarından olan golf arkadaşları aleyhine açılan 'borsada usulsüzlük' davalarını öteleme talimatı vermiş.

Bu bir hikaye...elbette!

Senaristlere sorsanız, Amerikan yargısına siyasi müdahale imasında bulduklarını hararetle ret edeceklerdir.

Şimdi gerçek hayata dönelim.

Daha önce yazmıştım; Ankara açısından vahim ekonomik sonuçları olabilecek Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla hakkındaki cezanın kesinleşeceği duruşma ile Washington'ın açısından öncelikli gündem olan Pastör Andrew Brunson'ın ilk duruşması normalde 5 gün arayla gerçekleşecekti.

Atilla ile ilgili nihai kararın 11 Nisan'da açıklanacağı ta 3 Ocak'taki mahkeme oturumunda belirlenmişti. Ancak Brunson'ın ilk duruşması için tarih 16 Nisan olarak belirlenince görünmez bir el devreye girdi ve Atilla duruşması 11 Nisan'dan 7 Mayıs'a ertelendi. Davanın yargıcı Richard Berman yazılı erteleme kararında gerekçe olarak savunma ve iddia makamı arasındaki bazı uyuşmazlıkları gösterdi...elbette!

Amerikan siyasetinin yargı kararlarının içeriğine doğrudan müdahale etme şansının oldukça sınırlı olduğunu kanıtlayan onlarca tanıdık örnek sayabiliriz. Ancak usul, takvim ve süreçlerin yönetimi ABD'de de nispeten müdahalelere açık bir alan. Nitekim son dönemde söylenti olarak kulağıma gelen ABD Dışişleri'nin arka kapılardan Adalet Bakanlığı'na Atilla kararının açıklanma takviminin ötelenmesinin Amerikan ulusal çıkarları açısından hayati önemde olduğuna dair mesajlar göndermekte olduğu.

Söylenti doğruysa üzerinde durulması gereken iki nokta var.

Birincisi, demek ki ABD Dışışleri Atilla kararının otomatikman Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi'nin (OFAC) Halkbank'a hatırı sayılır bir ceza kesmesine neden olacağına kesin gözüyle bakıyor.

İkincisi, demek ki ABD Dışışleri Halkbank'a kesilecek potansiyel ceza nedeniyle Ankara'nın rövanşist bazı adımlar atabileceğinden kaygı duyuyor. ABD yönetimi Türkiye'nin Afrin hareketini Amerikan askerlerinin de bulunduğu Menbiç'e doğru genişletmesini Suriye'deki çıkarlarına yönelik bir tehdit olarak gördüğü sır değil. Ancak Washington'ın olası bir rövanşizmden kaygı duymasına neden olan asıl mesele Pastör Brunson. Zira İzmir'de FETÖ davasından tutuklu bulunan Brunson'ın Türk hükümeti tarafından 'siyasi rehin' olarak tutulduğu tezine ABD'de inanmayan tek kişi bulmak zor.

Şimdi bu siyasi arka planı unutmadan bir adım daha ilerleyelim. Pastör Andrew Brunson, dört gün önce 16 Nisan'da ilk kez hakim karşısına çıktı ve hakkındaki tüm iddiaları reddetti. O günkü oturumun sonunda mahkeme ikinci duruşma tarihi olarak 7 Mayıs'ı ilan etti. 7 Mayıs...yani Atilla kararı için Savcı Berman'ın ertelemeye birlikte açıkladığı yeni tarih!

İnanmamız beklenen bir diğer tesadüf de yine aynı gün Atlantik'in öte yanında vuku buldu. Türkiye'de Brunson'ın ilk duruşması tamamlandıktan sadece bir kaç saat sonra Atilla davasının Yargıcı Berman ceza duruşmasının bir kez daha ertelenerek 7 Mayıs'tan 16 Mayıs'a alındığını duyurdu. Berman'ın açıklamasına göre mahkeme 7 Mayıs'ta görev yapacak çevirmen bulamamıştı...elbette!

Kör göze parmak misali yapılmakta olan bu takvim mühendisliği Brunson'ın önümüzdeki bir ay içinde - Washington'da bazı çevrelerin Ankara'ya önerdiği gibi - cezaevinden çıkartılarak derhal sınır dışı edilmesine yetecek mi göreceğiz. Washington'ın hassas dokunuşlarla bugüne kadar getirdiği takvime yön veren hesaplarını tamamen alt üst edebilecek yeni tarih ise kuşkusuz 24 Haziran olabilir. Ne de olsa Türkiye'de seçim kampanyası sezonu demek, dış mihraklar kartının kılıç misali çekilmesi demek.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Bize Ulařın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş